

गोवासनाः बलीवर्दपोषकाः क्षेत्रादिवृत्तिमंतो ब्राह्मणाः तथा दासनीयाः दास्ययोग्याः शूद्रादयः ब्राह्मणा एव वातादृशाः यथोक्तं मूर्खान् ब्राह्मणान् कृत्यपुष्करप्रादुर्भावे यस्य नैवं श्रुतं राजन् गृहीतं विशांपते कामंतं धार्मिको राजा शूद्रकर्माणि कारयेदिति अस्मिन् पक्षे त्रिखर्वत्रीणि याजनाध्यापनप्रतिपदाः खर्वाणि न्युजानि धनलाभरूपफलहीनानियेषां त्रिखर्वाः विद्याध्ययनसत्कर्मशून्यत्वात् याजनादिहीना इत्यर्थः तैस्त्रिखर्वसंज्ञैः प्रदेयो बलिस्त्रिखर्वबलिस्तमित्यर्थः वारिता इत्यनेन तेषां अत्यंतहीनता दर्शिता ॥ ५॥ ६ ॥ ७ ॥ कार्पासिको देशविशेषः ॥ ८ ॥ ९ ॥ भरुकच्छः देशः कांचनमयः सजलप्रदेशो यस्मिन् स तथा भरुर्भर्त्तरिकांचने

गोवासना ब्राह्मणाश्च दासनीयाश्च सर्वशः ॥ प्रीत्यर्थं ते महाराज धर्मराज्ञो महात्मनः ॥ ५ ॥ त्रिखर्वबलिमादाय द्वारितिष्ठंति वारिताः ॥ ब्राह्मणा वाटधानाश्च गोमंतः शतसंघशः ॥ ६ ॥ कमंडलूनुपादाय जातरूपमयान् शुभान् ॥ ७ ॥ एवं बलिं समादाय प्रवेशं लेभिरेन च ॥ शतं दासीसहस्राणां कार्पासिकनिवासिनां ॥ ८ ॥ श्यामास्तनव्यो दीर्घकेश्यो हेमाभरणभूषिताः ॥ शूद्रा विप्रोत्तमार्हाणि रांकवाण्यजिनानि च ॥ ९ ॥ बलिं च कृत्स्नमादाय भरुकच्छनिवासिनः ॥ उपनिन्युर्महाराजहयान् गांधारदेशजान् ॥ १० ॥ इंद्रकृष्टैर्वर्त्तयंति धान्यैर्ये च नदीमुखैः ॥ समुद्रनिष्कुटे जाताः पारे सिंधुचमानवाः ॥ ११ ॥ ते वै रामाः पारदाश्च आभीराः कितवैः सह ॥ विविधं बलिमादाय रत्नानि विविधानि च ॥ १२ ॥ अजाविकंगो हिरण्यं खरोष्ठं फलजं मधु ॥ कंबलान् विविधांश्चैव द्वारितिष्ठंति वारिताः ॥ १३ ॥ प्राग्ज्योतिषाधिपः शूरो म्लेच्छानामधिपो बली ॥ यवनैः सहितो राजा भगदत्तो महारथः ॥ १४ ॥ आजानेयान् हयान् शीघ्रानादायानि लरंहसः ॥ बलिं च कृत्स्नमादाय द्वारितिष्ठंति वारितः ॥ १५ ॥ अश्मसारमयं भांडं शुद्धदंतस्तरुनसीन् ॥ प्राग्ज्योतिषाधिपो दत्त्वा भगदत्तोऽब्रजत्तदा ॥ १६ ॥ द्यक्षां रुयक्षान् ललाटाक्षान् नानादिग्भ्यः समागतान् ॥ औष्णीकानंतवासांश्च रोमकान् पुरुषादकान् ॥ १७ ॥ एकपादांश्च तत्राहमपश्यं द्वारिवारितान् ॥ राजानो बलिमादाय नानावर्णानेकशः ॥ १८ ॥ कृष्णग्रीवान् महाकायान् रासभान् दूरपातिनः ॥ आजकुर्दशसाहस्रान्विनीतान् दिक्षु विश्रुतान् ॥ १९ ॥ प्रमाणरागसंपन्नान्वंक्षुतीरसमुद्रवान् ॥ बल्यर्थं ददतस्तस्मै हिरण्यं रजतं बहु ॥ २० ॥

अथ कच्छः स्याद नूपे इति विश्वः ॥ १० ॥ समुद्रसमीपस्थनिष्कुटे गृहोद्याने समुद्रनिष्कुटे इंद्रकृष्टैः इंद्रेणैवाकृष्टैः ननु कर्षणादिक्षेत्रियकयलापेक्षैः वनधान्यैः दृष्ट्यभावे तु नदीमुखैः नदीप्रभवैः ॥ ११ ॥ १२ ॥ फलजं मधूकादिजातीयं ॥ १३ ॥ १४ ॥ १५ ॥ अश्मसारहीरपद्मरागादिमणयः तन्मयं भांडं भूषणं भांडं भूषणमात्रेपीति विश्वः त्सरुः खड्गमुष्टिः ॥ १६ ॥ द्यक्षादयः प्राच्यदेशभेदाः ॥ १७ ॥ नानावर्णान् रासभान् ॥ १८ ॥ १९ ॥ प्रमाणेनैर्घ्यपुष्ट्यादिना रागेण रम्यवर्णेन च संपन्नान् अधिकान् ॥ २० ॥